

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

та практики державного управління, за умови наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, таких як: Г.В. Атаманчук, Д. Гібсон, О.С. Ігнатенко, В.І. Кампо, А.А. Коваленко, В.І. Луговий, І.Ф. Надольний.

Суспільство очікує, що адміністративна реформа відносно системи державного управління повинна проводитися в інтересах громадян України і служіння їм має бути пріоритетним завданням виконавчої влади та місцевого самоврядування, у відповідності сучасних особливостей процесу децентралізації та механізму його застосування на місцях [1].

Багато з них залишаються діючими і цьому сприяє відсутність досвіду місцевого регулювання в умовах трансформації суспільно політичного ладу, а закріплення на конституційному рівні принципів унітаризму аж ніяк не сприяє їхній ліквідації; на жаль, після шістнадцяти років становлення місцевого самоврядування ми повинні констатувати наявність й інших проблем, які створюють загрозу розвитку наших міст і сіл. Серед таких є неврегульованість між бюджетних відносин, наслідком є неврегульованість між владою різних рівнів, кризовий стан комунального господарства. Ці проблеми загально відомі, для їх вирішення дещо робиться, але робиться неприпустимо повільно [2].

Особливостями методики застосування засобів децентралізації, місцеве самоврядування має стати матрицею реформаторської діяльності влади, що передбачає першочергове розв'язання інституціональних проблем децентралізації влади, яке має здійснюватися одночасно з формуванням економічно спроможної громади, реформуванням адміністративно-територіального устрою. Держава, яка має рішучості пройти такий шлях, має визнати, що вона ще не досягла високого рівня організаційно-інституціональної зрілості і має відмовитись від патерналістського принципу, який суттєво заважає ефективно вирішувати спільні проблеми на основі узгодження інтересів і прийняття консенсусних рішень органами держави та місцевого самоврядування.

Література

1. Державне управління: словник-довідник/уклад: В.Д. Бакуменко та ін.; за заг.ред. В.М. Князева, В.Д. Бакуменка. – К.: ТВид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
2. Державне управління: теорія і практика/за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К.: Юрінком Інтер. 2018. – 432 с.
3. Енциклопедичний словник з державного управління/уклад: Ю.П. Сурмін та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка та ін. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.

ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мануїлова К.В., д-р наук з держ. упр., доц., Пурцхванідзе О.В., канд. філос. наук., доц. Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Конфлікти як протистояння сторін з їх інтересами, позиціями, мотивами та цілями є необхідною умовою існування будь-якої соціальної системи. Тому конфлікти, що виникають в сфері публічного управління як системи, структуру якої складає єдність економічної, соціальної і політичної сфер є природними і незаперечними.

Сьогодні, в умовах змін, що відбуваються в публічному управлінні, загострюються конфлікти між виконавчою і законодавчою владою, різноманітними громадськими організаціями і партіями, а також їх лідерами, фракціями у Верховній Раді, конфлікти, які виникають між місцевою та центральною владою, владою і місцевим населенням. Отже конфлікти, які виникають у сфері публічного управління свідчать про її складність, а також говорять про необхідність, насамперед, усвідомлення і управління ними. За інших умов такі конфлікти можуть спричинити більш глобальні негативні процеси і кризові явища як в суспільстві, так і в самій сфері публічного управління.

Проблема сутності конфліктних ситуацій і конфліктів, управління і шляхів їх подолання стала предметом дослідження для вітчизняних і зарубіжних науковців, що знайшло відображення в працях Н. Грішиної, О. Донченко, В. Воронкової, А. Ішмуратова, М. Пірен, Т. Титаренко, Н. Чепелевої, Л. Козера, М. Вебера, Р. Дарендорфа, Р. Коллінза та інші.

Конфлікти завжди носять усвідомлений характер з боку обох сторін і передбачають активне протистояння. Проте слід зазначити, що наявність протиріч, різних інтересів та цілей не передбачає наявність конфлікту як такого. Його розгортання, а саме трансформація конфліктної ситуації в конфлікт відбувається в просторі і часі, тобто має часові і просторові рамки, а тому передбачає певну динаміку.

Як відомо, першою стадією конфлікту в будь-якій соціальній системі і відповідно в сфері публічного управління є конфліктна ситуація, яка визначається наявністю певних протиріч, навіть суперечок. Проте головною ознакою цієї стадії є те, що тут відсутнє відкрите протистояння сторін, причиною чого є відсутність чіткого і повного усвідомлення власних позицій, інтересів, мотивів і цілей. На стадії, власне, конфлікту - відкритого протистояння, початком чого може бути привід, або інцидент, що потім призводить до ескалації спостерігається відкрите протистояння сторін конфлікту.

Щодо особливостей конфліктів в сфері публічного управління, то вони зумовлені саме її специфікою. Так, наприклад, конфлікти, які виникають через недосконалість законодавчих норм, які визначають повноваження місцевої і центральної влади. Розподіл функцій і повноважень органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій зумовлюють конфлікти, оскільки виникає непорозуміння щодо меж виконання функцій і повноважень цими органами влади.

Щодо розв'язання конфліктів, то тут можливі різні підходи, які зумовляють конкретизацію взаємних прав і обов'язків, які прописані в законах, насамперед, в основному законі – Конституції України. Також можливою за таких умов стає практика підписання угод, погоджувальних нарад, створення спеціальних комісій.

Велике значення в розв'язанні конфліктів має європейський досвід врегулювання конфліктів в сфері публічного управління. Такі конфлікти є актуальними і для розвинених країн Заходу. Тому використання напрацьованих цими країнами ефективних форм і методів як попередження так і розв'язання конфліктів в публічному управлінні дасть можливість також переводити наявні конфлікти в конструктивне русло. Оскільки конфлікт, як такий виконує не тільки негативний, а й позитивний потенціал, його конструктивне розв'язання стає умовою розвитку системи, в якій він виникає.

Проте, це не означає, що не слід прагнути до побудови безконфліктних взаємостосунків між різними рівнями влади в суспільстві, між органами місцевого самоврядування і державними адміністраціями. Тут слід вирішувати двоєдину задачу. З одного боку максимально створювати умови для самостійного прийняття рішень на рівні місцевої влади, яка виходить із конкретних умов конкретного регіону, що відповідає принципам демократичного урядування. А з іншого боку державні адміністрації повинні раціонально, на демократичних засадах реалізувати свою діяльність задовольняючи як інтереси конкретного регіону так і держави, всіляко захищати права всіх громадян.

Щодо основних технологій, які використовуються у розв'язанні конфліктів в сфері публічного управління, то сьогодні можна виділити такі способи: поведінковий, аналітичний, організаційний, ситуативний, діяльнісний.

Отже, конфлікти в публічному управлінні і шляхи їх подолання є актуальною проблемою, що демонструє наявність досліджень, які проводяться як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, і які носять міждисциплінарний характер.

Конфлікт, як відкрите протистояння, зумовлене різними позиціями, інтересами, мотивами і метою завжди мають емоційне забарвлення, що в свою чергу вимагає негайного вирішення, або спрямування його у конструктивне русло.

У сфері публічного управління конфлікти мають свою специфіку, яка полягає в тому, що сторони конфлікту це державні службовці, діяльність яких зумовлюється насамперед статусом представника публічної влади.

Як і будь-які конфлікти, конфлікти у сфері публічного управління реалізуються як міжособистісні, внутрішньоособистісні, вертикальні і горизонтальні. Щодо сфери публічного управління, найчастішими тут є саме міжособистісні і міжгрупові конфлікти.

До того, конфлікти у публічному управлінні можуть бути як конструктивними, так і деструктивними. Це в свою чергу зумовлює, по-перше, їх функції, як то інтеграційну, інноваційну, нормативну, профілактичну. По-друге, функцію нестабільності, перешкод реалізації публічного управління, відсутності контролю конфліктної поведінки, погіршення психологічного клімату.

Конфлікти у сфері публічної влади виникають не тільки на міжособистісному рівні, а й на рівні між органами влади і різними організаціями, установами. До цього, стосунки які виникають на тлі їх взаємодії регулюються відповідною нормативно-правовою базою і положеннями Конституції України. Проте актуальними сьогодні стали стосунки, між органами влади різного адміністративно-територіального рівня, які можуть розвиватися в бік конфліктних через проблеми пов'язані із розмежуванням функцій і повноважень органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій.

Пошук форм і методів розв'язання конфліктів передбачає використання не тільки досвіду власної країни, а й європейського досвіду врегулювання конфліктів в сфері публічного управління.

КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

**Левчук Ю.С., ст. викладач, Мироненко Б.В., асистент
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Визначення потенціалу успішного реконструктивного розвитку України в умовах інтенсифікації міжнародної економічної взаємодії, формування ефективної інституційної системи його забезпечення є відправною точкою розробки дійової стратегії конкурентної інтеграції України в глобальний економічний простір.

Її основні складові як елементи єдиної комплексної геоекономічної політики держави, спрямованої на досягнення геополітичних цілей успішного позиціонування України в системі міжнародних відносин. Постійний розвиток глобального економічного середовища, вдосконалення інструментів, методів, механізмів досягнення переваг над потенціальними конкурентами ускладнюють конкурентну стратегію, ведуть до диференціації її складових як на рівні окремих суб'єктів господарювання, так і на національному рівні. Водночас ця диференціація лише посилює значущість комплексного підходу до застосування стратегії, можливість і необхідність використання методів та інструментів, які поєднують цінові, якісні орієнтири, мікро-, мезо-, макро- і мегаекономічні механізми досягнення конкурентних переваг. Більше того, універсалізм використовуваних інструментів зумовлює те, що самі складові конкурентної стратегії, які істотно відрізняються за цілями, можуть включати однакові інструменти, методи і навіть механізми одержання конкурентних переваг. До того ж досягнення однієї стратегічної мети може стати передумовою успіху іншої. Виокремимо ряд тісно пов'язаних між собою складових комплексної конкурентної стратегії, здатних забезпечити успішну інтеграцію України в глобальний простір господарювання. В узагальненому вигляді за критерієм джерела отримання конкурентних переваг їх можна розділити на такі групи: ринкові, цінові, фінансові, виробничі, технологічні, розширення об'єкту експортної діяльності. Група ринкових стратегій орієнтується на забезпечення диверсифікації та розширення ринків збуту, постачання сировини і товарів для національної

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Колеснікова К.С.	341
ОСОБЛИВОСТІ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Мануїлова К.В., Пурцхванідзе О.В.	342
КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ Левчук Ю.С., Мироненко Б.В.	344
СУБСИДІАРНІСТЬ ЯК КОНСТИТУЮЮЧИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ Мужайло В.Д., Мужайло С.В.	346

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ ЩОДО ЗАМОРОЖЕНИХ ХЛІБОБУЛОЧНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ Памбук С.А., Мардар М.Р., Солоницька І.В.	348
СЕКМЕНТУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ ВИННОГО ТУРИЗМУ Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Ткаченко Т.А.	350
АГРОПРОДОВОЛЬЧИЙ МАРКЕТИНГ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	352
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ Лозовська Г.М., Значек Р.Р.	353
ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ БІЗНЕС – КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА Савченко Т.В.	356
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ Соколюк К.Ю., Донець Л.Я., Мунтян І.В., Долинська О.О.	357

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИНОРОБРОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ Агєєва І.М., Ніколюк О.В., Коренман Є.М.	359
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ЛОГІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ Дроздова В.А.	361
СУЧАСНА СИСТЕМА КОМУНІКАЦІЙ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М., Бондар В.А.	362
ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ НА СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ Каламан О.Б., Мандрикін Д.В.	363
ОЦІНЮВАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ЯК СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ Козак К.Б.	365
ПІДВИЩЕННЯ ОСОБИСТОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ: ЯК РОЗУМІТИ ТА З ЧОГО ПОЧИНАТИ Корсікова Н.М.	367
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ Савенко І.І., Седіков Д.В.	369
УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ЛИШЕ НА 50 % ВИКОРИСТОВУЄ НАЯВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ НА ЕКСПОРТ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ Ткачев В.А.	371
АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ ТА МЕХАНІЗМ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ БІЗНЕС-ПЛАНУ НА ПІДПРИЄМСТВІ Седікова І.О.	372

СЕКЦІЯ «ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ»

ФОРМАТ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ Ткачук Г.О., Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.	374
ДІДЖІТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Євтушевська О.О.	376
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б., Славута О.Ю.	377
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б.	379